

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Nebunii Aradului

Sunt mulți! Li cunoaște toată lumea. Nu mai încap în spitale. (Păcat!... Dar dacă am face un schimb?... Așa de incercare...)

— mai periculoși — cari nu recunosc nebunia...
D. dr. Cucu nu și mai vede capul între alții nebuni. Nu știe unde să-i mai interneze fiindcă secția de alienați dela spitalul județean e completată, iar dela Jimbolia s'a răspuns că nici acolo nu mai e nici un loc liber.

Ce afluență!
In zilele acestea s'au mai amuțat câteva cazuri, la Arad. Și numărul lor crește mereu. Când nu va mai fi loc în spitale, se vor interna sănătoși al căror număr va fi mai mic. Cine știe dacă n'ar fi mai logic... Mersul lucrurilor o presupune. Poate că cei pe cari „normalii” s'au internat în spitale, sunt mai puțin alienați decât noi toți. Poate că ei sunt alienați numai în comparație cu noi, dupăcum alienat a fost și cel ce-a spus „E pur si muove!”

Să ne întrebăm însă care ar fi cauza acestei nebunii prolifere.
Sguduitoarele evenimente cari strâncină nervii se perindă unul după altul, de douăzeci de ani încoace. Războiul ne-a înmuțat creșutul în var și urmările lui îi tăind firele destrămându-le ca tortul ud. Ciocane cu lovituri diabolice pisează sistematic, măcinând orice răbdare, orice rezistență, inebunind ca picăturile reci cari sunt lăstate să cadă cu precizie intermitențe pe creștetul color supuși la tortură.

Sistemul nostru nervos e imperfect față de încercările la cari e supus. Ne miră rezistența lui de atâta timp! Păcatul e că au tăiat mai repede tocmăi cei ce s'au nici o vină în drăceasca regișare a acestui exasperant și inebunitor concert. Și aceasta, pentrucă ei nu prevăd isbiturile răzbitoare de hurdă, de trăsura gonită pe drum bolovănos, ci sunt supuși, neașteptat ca brusce și repetate treziri din somn, burburilor de dentist, unor zdrăncări și scuturături de creier, șișigătoare. Dentistii n'au nici pe cel puțin un gram de simț moral. Dar sfredelesc mereu la dinții sănătoși, pentru a realiza stăbanice câștiguri.

Să nu ne mirăm că oamenii inebunesesc!
Dar șomajul? Suflete cari se înouăsc, chinuite de foame, să și lăsească un rost, ajung la un moment dat să dispereze, să vadă năluci, revolte în contra unei rapide orinduirii clocotește în ei și privind tot ce e bun, lăsându-i să se uite cu dispreț la ceea ce era rămas, la leștul trivial și șmețel al unui corp slăbit, sfrijit, șmețel de mizerie și speriere pentru luminița pălpândă a ceea ce mai rămas în el, tocmai așadar cât să se poată vedea și să se simtă, tocmai cât trebuie pentru a fi gătuț de desnădăjduite, stingându-se apoi pentru că lăsa în urma ei un cadavru șmețel, cu ochii fără expresie.

Să nu ne mirăm că oamenii inebunesesc!
Să ne întrebăm însă care ar fi cauza acestei nebunii prolifere.
Sguduitoarele evenimente cari strâncină nervii se perindă unul după altul, de douăzeci de ani încoace. Războiul ne-a înmuțat creșutul în var și urmările lui îi tăind firele destrămându-le ca tortul ud. Ciocane cu lovituri diabolice pisează sistematic, măcinând orice răbdare, orice rezistență, inebunind ca picăturile reci cari sunt lăstate să cadă cu precizie intermitențe pe creștetul color supuși la tortură.

Sistemul nostru nervos e imperfect față de încercările la cari e supus. Ne miră rezistența lui de atâta timp! Păcatul e că au tăiat mai repede tocmăi cei ce s'au nici o vină în drăceasca regișare a acestui exasperant și inebunitor concert. Și aceasta, pentrucă ei nu prevăd isbiturile răzbitoare de hurdă, de trăsura gonită pe drum bolovănos, ci sunt supuși, neașteptat ca brusce și repetate treziri din somn, burburilor de dentist, unor zdrăncări și scuturături de creier, șișigătoare. Dentistii n'au nici pe cel puțin un gram de simț moral. Dar sfredelesc mereu la dinții sănătoși, pentru a realiza stăbanice câștiguri.

Să nu ne mirăm că oamenii inebunesesc!
Dar șomajul? Suflete cari se înouăsc, chinuite de foame, să și lăsească un rost, ajung la un moment dat să dispereze, să vadă năluci, revolte în contra unei rapide orinduirii clocotește în ei și privind tot ce e bun, lăsându-i să se uite cu dispreț la ceea ce era rămas, la leștul trivial și șmețel al unui corp slăbit, sfrijit, șmețel de mizerie și speriere pentru luminița pălpândă a ceea ce mai rămas în el, tocmai așadar cât să se poată vedea și să se simtă, tocmai cât trebuie pentru a fi gătuț de desnădăjduite, stingându-se apoi pentru că lăsa în urma ei un cadavru șmețel, cu ochii fără expresie.

Să nu ne mirăm că oamenii inebunesesc!
Să ne întrebăm însă care ar fi cauza acestei nebunii prolifere.
Sguduitoarele evenimente cari strâncină nervii se perindă unul după altul, de douăzeci de ani încoace. Războiul ne-a înmuțat creșutul în var și urmările lui îi tăind firele destrămându-le ca tortul ud. Ciocane cu lovituri diabolice pisează sistematic, măcinând orice răbdare, orice rezistență, inebunind ca picăturile reci cari sunt lăstate să cadă cu precizie intermitențe pe creștetul color supuși la tortură.

Sistemul nostru nervos e imperfect față de încercările la cari e supus. Ne miră rezistența lui de atâta timp! Păcatul e că au tăiat mai repede tocmăi cei ce s'au nici o vină în drăceasca regișare a acestui exasperant și inebunitor concert. Și aceasta, pentrucă ei nu prevăd isbiturile răzbitoare de hurdă, de trăsura gonită pe drum bolovănos, ci sunt supuși, neașteptat ca brusce și repetate treziri din somn, burburilor de dentist, unor zdrăncări și scuturături de creier, șișigătoare. Dentistii n'au nici pe cel puțin un gram de simț moral. Dar sfredelesc mereu la dinții sănătoși, pentru a realiza stăbanice câștiguri.

Să nu ne mirăm că oamenii inebunesesc!
Să ne întrebăm însă care ar fi cauza acestei nebunii prolifere.
Sguduitoarele evenimente cari strâncină nervii se perindă unul după altul, de douăzeci de ani încoace. Războiul ne-a înmuțat creșutul în var și urmările lui îi tăind firele destrămându-le ca tortul ud. Ciocane cu lovituri diabolice pisează sistematic, măcinând orice răbdare, orice rezistență, inebunind ca picăturile reci cari sunt lăstate să cadă cu precizie intermitențe pe creștetul color supuși la tortură.

Să nu inebunești?!

Ce le mai rămâne? Svârșirea eului întreg, cu trup, cu suflet, în brațele insalubre a celei din urmă, a singurei plăceri care le rămâne, (unora, poate, ca un paletiv mijloc de sinucidere lentă), în brațele dragostei, pentru a se descotorosi de gândurile cari-i năpădesc șuvoind, înecându-i, sufocându-i, și de o existență al cărui rost nu l înțeleg.

Și unde mai vreți să se gândească atunci la prevenție, la paza sănătății care nu contează? Sifilisul, atât de răspândit, se incuibă în sânge, ucigând, sfredelind mereu, muncind de zor ca unul ce de mult aștepta acest moment când să fie stăpân, lăsat să lucreze în voie, rozând creiere, otrăvind sânge și semănaș germeii nebuniei ca pălămida într'un teren prielnic și lăsat în părgănire de oameni refugiați, alungați de barbari.

Nebunia nu trebuie să ne surprindă. E o consecință naturală a întâmplărilor mai mult sau mai puțin prevăzute sau calculate. Tot ce putem face, e să zidim noi spitale, din ce în ce mai încăpătoare.

Nebunii, bestiile! Adică nebunii adevărați, criminalii în masă, nebunii cu creierul cariat de un germene mai periculos de cât al sifilisului, nebunii ambiției care nesocotește totul în cale, nebunii ascunși sau potentați, cocoțați în vârful piramidei unde-și fâlăie nebunia răsăcărindu-se de beția unui drăcesc succes, și veșnic nemulțumiți ci aruncând mereu bombe pline cu gazele puturoase ale mârșeviei sufletelor lor de monștrii...

d. călin

Se lansează împrumutul intern!

Sciam nu de mult, că i-aur prevăzută în legea stabilizării.
Intre alte avantajii acordate subscriitorilor, se menționează scutirea titlurilor și cupoanelor de orice fel de impozit prezent și viitor.
Prin urmare, această salva-

Soluția împrumutului de inzestrare este cea mai bună pentrucă, în afară de excepționalele avantajii pe cari le prezintă pentru subscriitorii, procedăm la ajutarea țării prin noi înșine, după deviza liberală.

Publicăm azi prospectul acestui împrumut, iar aci arătăm condițiunile lui avantajose pentru subscriitorii:

Cursul de emisiune a unei obligațiuni a fost fixat la lei 680, rambursabil la 1.200. lei.
Subscrierea începe la 5 Noembrie și se va închide la 30 Noembrie 1934.

Printre condițiunile împrumutului se prevede ca rambursarea să se facă în timp de patruzeci de ani prin trageri la sorți de patru ori pe an.

Pentru fiecare miliard scris se prevăd premii de peste 12 milioane.
O condiție a cărei importanță nu mai trebuie subliniată, este că plata dobânzii și amortizării se va face în lei stabilizați la paritatea

toare și lăudabilă măsură a guvernului, trebuie să fie bine înțeleasă de public și larg sprjinită, pentru ca să ne vedem odată eșți la luminis, din codrul mărăcinos în care ne-am incurcat. Avem busola. Să n'o disprețuim!

O precizare

Cercurile guvernamentale din Timișoara, alarmate de comentariile opiniei publice în legătură cu îndrăzneșia protecției acordată de prefectul dr. Dim. Nistor condamnatului Rabinovici, anunșă de două zile că s'au luat măsuri pentru alungarea condamnatului dela Camera de muncă din Timișoara, unde — pretind cercurile guvernamentale — bastardul lui Burdeu s'a strecurat fără a i se cunoaște antecedentele.

In chestiunea aceasta înținem să prezăm următoarele două lucruri:
1. Toată lumea din Timișoara, inclusiv prefectul dr. Dim. Nistor, a cunoscut demult antecedentele analfabetului director al ziarului „Urina Română”. Dacă prefectul dr. Dim. Nistor a acordat totuși acestui apaș nedemn, întreaga sa protecție, a făcut-o — și o mai face! — pentru motive pe cari lumea le bănuiește și le comentează.

2. Condamnatul Rabinovici va fi alungat dela Camera de muncă din Timișoara. Lucrul acesta nici nu poate fi măcar obiect de discuție. Prevenim însă pe toată lumea, că alungarea aceasta nu se face la intervenția or-

ganizației guvernamentale din Timișoara, ci numai și numai la intervenția ziarului nostru. „Ecoul” și a procurat certificatul despre condamnarea bastardului apaș, publicat în altă parte a numărului nostru de azi, și a transmis la loc înalt, prin amabilitatea unui coleg de presă din București, atât certificatul acesta, cât și unele informații în legătură cu rușinoasa protecție ce se acordă la Timișoara copilului din flori al celui mai mârșav trădător de neam de odinioară.

Alungarea lui Rabinovici dela Camera de muncă se va datora deci exclusiv ziarului „Ecoul”.

Prefectul de Timiș-Torontal va continua să i furnizeze condamnatului și pe mai departe imprimare pentru întreprinderea hoșească care se numește tipografia „Atheneu”. Și va continua să întindă mâna condamnatului Rabinovici și să-l primească ostentativ — ostentativ omului nesocotit — în cabinetul său, și să-l aibă alături de sine la toate manifestațiile publice.

Județul Timiș-Torontal are un prefect sui-generis. N'are obraz și nu știe ce-i rușinea.

Cu gândul la Mihail Velici

de Ștefan Lucaci

Amintirea luptelor din timpurile de opresiune națională, vrea să fie chezășia de existență eternă a patrimoniului nostru național.

Evocarea faptelor lui Mihail Velici, prin ridicarea unui bust, la punctul cel mai dinspre Vest a Țării, pentru care s'a născut, a luptat, a sângerat și a murit, e o confirmare a drepturilor noastre istorice asupra acestei graniți atât de mult contestată de gangsterii revizionismului.

Caracterul de bronz a veteranului luptător, evocă azi, șiragul eroismelor a unui popor oropsit de soartă, care n'a vrut să știe ce-i umilinta, durerea și sclavia.

Personalitatea lui Mihail Velici privită în complexitatea ei, împreună cu a celorlalți memorandiști și luptători pentru eșirea din pasivitatea politică, cuprinde mai bine de un sfert de secol, trecutul istoric al românilor din

Ardeal.
Implicarea lui M. Velici în procesul memorandumului, era firească: ca unul ce era membru marcant în partidul național-român, care în acele timpuri avea ca țintă clarificarea momentană a situației din partea împăratului; și ca diriguitor a românilor din aceste părți.

Mihail Velici împreună cu dr. Ioan Rațiu, dr. Vasile Lucaci ș. a., au forșat mâna Adunării Naționale din Maiu 1892 dela Sibiu, să înainteze fără amânare „Memorandul” la împăratul; care a avut ca rezultat pentru inițiatorii condamnarea la temniță de stat; pentru poporul român desvoltarea în mod extraordinar a conștiinței sale naționale; iar pentru opinia publică mondială edificarea în mod obiectiv, despre situația naționalităților din poliștotul stat maghiar.

Mihail Velici, a fost condamnat la 2 ani temniță de

stat dintre cari și-a făcut un an și ceva; iar după aceea și-a păstrat aceeași seninătate a conștiinței ca și mai înainte.

Rămânând un încăpăținat în convingerile sale naționale, aspru asemenea pietrelor negre din răul de munte. Urgia maghiară a tulburat mințea multora, pe el îl lasă rece și nu-l atingea.

Curentul de maghiarizare îl făcea tot mai dărz stimulându-l spre o mai intensă activitate. Indrăzneț peste măsură spumega orice ispită maghiară.

Perzistența în convingerile lui nu-l părăsește nici chiar după ce a primit sentința de condamnare; aceasta se evidențiază dintr'o scrisoare a lui adresată fratelui său, din Chișineu în Iunie 1894:

„Jubite frate
„Veți fi cetit cumcă curia regească a întărit sentința adusă în „Procesul Memorandumului” prin urmare și eu acum ar trebui să încep oșându de doi ani care mi s'a croit pentru iubirea ce o am către neamul meu româ-

nesc. Voi intra cu fruntea ridicată în temniță și sper că mă voi intoarce sănătos, dupăce voi fi satisfăcut sentința. Nu sunt de fel neobișnuit pentrucă mi se impune datoria de a fi răbdător...”

În toamna anului 1895 fu eliberat din temnița din Văcz, dela care timp până în 1918 a prestat o muncă titanică pe altarul cauzei naționale făcând din Arad metropola luptelor naționale și politice a românilor ardeleni.

În lupta pe care o desfășura era secondat de tinerii: Vasile Goldiș, Ștefan Cicio Pop, Ioan Suciu, Rusu Șiriana și de întreg corpul profesoral a Institutului Teologic și a Preparandiei lui Tichindeal.

După eșirea din temniță începe lupta în județul Arad cu o energie fără seamăn. „Astfel că reușiră în iarna anului 1896, 80 români din totalul de 300 membri. În fruntea aleșilor români se afla Velici, care a dus cele mai îndârjite lupte ce s'au pornit prin părțile noastre. Ziarele (Continuarea în pagina II).

Doi streini joacă football c'un român...

— Autoritățile sanitare joacă după cum cântă doi fabricanți de sifon. — Publicul consumator jefuit sub oblăduirea autorităților —

Dublarea prețului la apă gazoasă — sticla mică de la un leu la doi lei, și sticla mare de la 2 lei la 4 lei — preocupă pe toată lumea.

Am căutat cauzele care au produs această scumpire cu nimic justificată și am aflat lucruri senzaționale.

Scumpirea apei gazoase — a sifonului, cum i se spune în mod obicinuit — s'a produs după ce fabrica „Lux” proprietatea românului Vasile Curilă a fost închisă de autorități.

Pentru a se cunoaște toate murdăriile acestei afaceri, este necesar să facem un mic istoric al fabricii „Lux”.

O decizie cu bucluc

Prin luna Martie, ministrul sănătății, a dat o decizie, în sensul căreia, timp de doi ani nu se mai poate înființa nici o fabrică de sifon. În același timp, Vasile Curilă cere și obține dela municipiul Arad, autorizația de a înființa o fabrică de sifon. Contra autorizației, fabricile de sifon „Victoria” — proprietatea lui Weiss și-a un alt jidan — și „Elisabeta” — proprietatea dnei Révész, o altă jidancă — au intentat contestații. Până la rezolvarea contestației — apelului — ministrul a autorizat funcționarea fabricii.

După rezolvare, care a avut loc luna trecută când apelul celor două fabrici a fost admis, dându-se, d-lui Vasile Curilă termen până la 15 Octombrie pentru lichidare. Vasile Curilă, a cerut consiliului de igienă, respectiv serviciului sanitar al orașului, o prelungire de două luni, pentru a putea lichida normal și fără pagube fabrica, — i s'a acordat. Însă cele două fabrici „Victoria” și „Elisabeta” ale jidanilor Weiss, dna Révész et Co, grăbește foarte — și se va vedea mai jos pentru ce — au făcut o nouă plângere și 'n ziua de 12 Octombrie c. inspectoratul sanitar dela Timișoara,

d. dr. Buteanu, a venit oficial la Arad și „prinse-aste chestiuni a închis și fabrica lui Curilă...”

De ce a trebuit închisă fabrica lui Curilă?

La această întrebare veți răspunde, desigur, cu decizia ministrului în mână.

Dar nu-i așa.

Înainte de a-și deschide românul Curilă fabrica, sifonul se vindea la Arad cu 2 lei sticla mică și 4 lei sticla mare. Curilă, imediat ce și-a pus fabrica în funcțiune, a vândut sifonul cu jumătate preț, adică, sticla mică, un leu și sticla mare, două lei. Prin aceasta, românul Curilă, care și așa avea câștig, a silit fabricile „Victoria” și „Elisabeta” să-și reducă și ele prețurile dacă mai vreau să vândă ceva sifon. Fabrica românului Curilă, a trebuit să fie închisă, pentru ca jidanii Weiss și dna Révész să poată dubla prețul sifonului, ceace au și făcut, a doua zi după ce inspectorul sanitar dr. Buteanu, a sigilat fabrica „Lux”.

Acesta este adevărul și nu decizia ministerială, care în definitiv tot pentru protejarea jidanilor de mai sus, s'a dat.

Cum și prin ce mijloace au reușit acești Weiss și dna Révész, să aservească interesele lor și poftii lor de tâlhari ai consumatorilor, toate autoritățile începând din birourile ministerului sănătății și până la serviciul sanitar, rămâne a se cerceta.

Obrăsnicele și lipsă de respect

S'ar crede că în urma celor de mai sus, în birourile și atelierile fabricilor „Victoria” și „Elisabeta”, — pentru a satisface legii pentru protecția muncii naționale și ca un semn de recunoștință față de statul român care le permite atâtea porcării, — se găsesc cel puțin 50%

funcționari și muncitori români.

Să nu credeți așa ceva, că vă 'nșelați!

La ambele fabrici nu se găsește nici un român, nici măcar unul de prăsilă, — cum se spune — că numai jidanii și ungurii, cari nu știu o boabă românește. Dacă intri în birouri și te adrezezi la ei românește, întâi ești privit disprețuitor, apoi și se răspunde obraznic — așa cum știu jidanii parveniți, de obraznic —:

Nem tudom románul!

Și pe acești jegosi cari refuză să vorbească limba statului, îi protejează ministrul sănătății! Pe acești jidanii, autoritățile-i ascultă — dna Révész este la București, probabil ea să 'nvârte alte afaceri, eventual o nouă scumpire a sifonului — și rup gâtul unui român care vrea și el să trăiască. Este o rușine teribilă!

Nu se gândesc românii cari fac aceste blestămitii, că săvârșesc o trădare față de neam? Că 'n timp de primejdie, tot românii pe cari-i împilează azi, vor lua arma pentru apărarea țării și jidanii vor șterge putina, vor fugi?

dr. Tokerauo

Raportul în afacerea Skoda va fi predat săpt. viitoare

București. Comisia de anchetă în afacerea Skoda și-a încheiat lucrările. Raportul comisiei va fi predat în cursul săptămânii viitoare d-lui președinte al Camerei Deputaților. Opinia publică așteaptă curioasă raportul comisiei de anchetă.

Cețiți și răspândiți

„ECOUL”

Pertinax despre politica externă a Franței

În legătură cu politica externă franceză, Pertinax, spune că nimic nu se va schimba.

Făcând aluzie la posibilitățile unei înțelegeri directe între Franța și Germania, Pertinax scrie:

„Ar fi o încercare fără nici o speranță, dar primejdieoasă. Răgîțul hitlerist înseamnă Germania în stare permanentă de mobilizare”.

„O asemenea politică ar înseamnă izolarea Franței în fața imperiului hitlerist și a numeroaselor lui anexe.

Examinând apoi relații franco-ruse, Pertinax scrie:

„Ceasul ezitărilor a trecut. Chiar acela care ar fi cenzura proiectul de apropiere n'ar putea să-l abandoneze fără primejdie de moarte; căbi într' Rusia sovietică, de care Franța s'ar îndepărta, totuși s'ar întoarce fatal spre Berlin, trecând peste obstacolele concepțiilor de politică internă care se ciocnesc între ele.”

Despre evenimentele dela Marsilia, Pertinax scrie: „Vor veni mai târziu hotărârile, care nu vor fi dictate de războarnici de nevoia de a asigura securitatea”.

Un eveniment cultural la 27 Octombrie

În a u g u r a r e a „Teatrului Bănatului”

Ne mai despart câteva zile până la deschiderea stagiunii, primului teatru bănațean.

Sâmbătă 27 Octombrie va avea loc acest important eveniment cultural românesc.

„Teatrul Bănatului” își deschide porțile în aceea zi cu opereta comică de mare spectacol GIUDITTA, de celebrul Fr. Lehár, lucrare care până în prezent nu a putut să fie reprezentată, — din cauza greutăților tehnice și vocale, — decât de Opera de Stat din Viena și de Opera Regală din Budapesta.

„Teatrul Bănatului” și-a ales dinadins această lucrare, pentru a se putea afirma din prima zi și pentru a se plasa din primul moment alături de marile scene lirice europene. Nici un sacrificiu n'a fost destul de mare, pentru depunerea acestei cărți de vizită a culturii românești în Timișoara, pentru cinstirea unui titlu scump bănațenilor: „TEATRUL BĂNATULUI”.

Protagonistii acestei premiere au fost aleși dintre cele mai bune elemente vocale ale Companiei „Mărioara Cinsky”.

În rolul capital apare d-na Eugenia Zaharia, societară a Teatrului Național din București, dotată cu o voce ca-

re a atras atenția criticilor bucureșteni.

În rolul primului tenor apare vestitul Igo Gutman, românul care a fost ales la Berlin și Viena să înlocuiască pe celebrul Richard Tauber.

În rolurile secundare apare fostul prim tenor al Operei din Cluj, d. Ion Puican și una din speranțele scenelor Capitalei d-ra Pussey Louis.

În rolurile de proză apar d-nii: Călin Bottez, dela Teatrul Național din București și Ion Focșăneanu, dela Teatrul Regina Maria.

Corul și baletul compus din 60 persoane cu coreografia învățată de maestrul Willy Marady va evolua în bogatele costume lucrate în atelierele „Teatrului Bănațean” și atelierul Kirity.

O montare fastuoasă cu decoruri foarte originale lucrate de pictorul prof. George baron v Loewendal și peste tot ochiul de maestru al celebrului regizor leșan Aurel Maican, vor asigura spectacolului un nivel artistic european.

Orchestra de 40 persoane va fi condusă de d. Radu Urlițianu.

Biletele de vânzare la Casa Teatrului dela 10—12 și dela 16—19. Telefon 102.

românești descriau întreaga luptă purtată de români, în adunările generale ale județului, ceea ce a contribuit foarte mult la dezvoltarea și oțelirea conștiinței naționale a populației românești, nu numai în județul Arad ci în întreg Ardealul. Pe ce treceau anii numărul aleșilor în adunarea generală a județului Arad creștea. Așa că în 1898 numărul consilierilor se ridică la 121 români, iar în 1902 românii iau 140 locuri și au fost în stare să împiedice votarea bugetului județean”.

Numele lui M. Velici, devine tot mai odios în fața conștiinței maghiare, încât s'a ajuns până acolo, că în măcelul dela Șepreuș 1903 — 7 Mai, care era numai o emanație a măcelurilor din întreg Ardealul deslăntuit de autorități, unde a fost împușcat un oarecare Velici — rudene de-a luptătorului — s'au auzit mai multe voci din mijlocul ungarilor exclamând: „Ce folos dacă n'au împușcat pe cel adevărat”.

În astfel de stări prerozuionale trebuia să lupte

Velici și întreg partidul național-român. Drepturi cari de altcum erau garantate prin constituție, dar suprimate de forul executiv. Și atunci, azi, acei cari sunt obișnuși numai să guverneze și să nu fie guvernați, mai pot să afirme că drepturile lor cetățenești nu sunt garantate și stimate de conducerea Statului Român?! Statul nostru a mers așa de departe în chestiuni de libertate în așa zise „staturi minoritare” (dar vai... vai... dacă se va mai continua) încât își subjugă drepturile sale firești și naturale pentru a satisface pe acești „titani” ai oligarhiei medievale. Și atunci M. Velici — după cum era de așteptat un protest a românilor — ca exponent fidel al nostru, într'una din ședințele comitatense arădane, a înfierat această atitudine barbară a conducerii și a poporului maghiar, cari își mai mențineau situația numai prin baionete și plumbi:

„Eu iau act de exclamația aceasta încât este semnificativă pentru raporturile noastre din comitat altcum nu.

Care va să zică cine luptă pentru respectarea legii este vrednic de plumb”.

„Dacă la mine s'a referit aluziunea, nu-mi pasă, astfel de insinuări nu mă terorziază și nici nu mă va teroriza niciodată. (Aplauze însuflețite între români). Ce folos are neamul meu de mine, neamul meu, poporul românesc este chemat să judece. (Trăiască Velici răsuna sala, de strigătele românilor). În punctul iubirii de neam, al realizării postulatelor legale ale neamului nostru, în punctul dorirei de a ne conserva, a trăi, și a muri aici ca români, simțesc cu mine 3 milioane și jumătate suflete, simțesc cu mine tot neamul românesc. (Aplauze furtivoase din partea românilor — așa e, așa e, trăiască Velici)”.

În mijlocul acestor lupte M. Velici, era și purtătorul de grijă a situației tinerilor cari îl urmăreau și cari mai târziu pe această cale apucați, au avut un rol hotărâtor la înfăptuirea idealului nostru național și în conducerea Statului Român. Spre

pildă, în 1899 la 26 Mai Șt. Ciceo Pop trimite lui M. Velici o scrisoare prin care îi solicită reușita unui proces de pe urma căruia avea speranța, că va câștiga o sumă frumoasă, după ce mai înainte menționează cum a ajuns la o situație dificilă din punctul de vedere material. Apoi se plânge de conflictul ce l-a avut cu Oncu, Ciorogariu și Mangra, zicând: „Acestea toate le-am spus cu seninătate, nu doară fiindcă contez la inima ta nici nu voiesc, deoarece prea sunt convins că la tine totdeauna a prevalat mîntea și prudența”. În aceeași scrisoare se spune: „Observ și recunosc mai înainte de toate că dacă am face bilanțul serviciilor prestate reciproc câmpuna cade în favoarea tău, va să zică eu față de tine sunt datoras”. Tot în această scrisoare se spune de însuși Șt. Ciceo Pop, că voia să părăsească Aradul, și la sfatul părintesc al lui M. Velici a renunțat la acest plan: Într'un timp voiam să părăsesc Aradul, batel'ar soarele din cer și tu ai zis tocmai a-

cum vrei să mergi când eu introducerea procedurii noi am voit să fac acorduri cu tine pentru substituirea mea la forul apelator. Eu acest cuvinte nu le-am uitat niciodată...” — mai la vale spune autorul scrisoarei: „Acordul acesta ar ținea numai atât până m'as mai intrăm și eu puțin. Dacă ar veni vreunuri mai bune m'as simțit vătămă, dacă n'al primi tu serviciile mele gratis”.

Conferința națională din 10 Ianuarie 1905 dela Sibiu este începutul unei noi vieți politice, a românilor din Ardeal după o amănitoare care a durat 10 ani.

Comisiunea de 40 a acestor conferințe în frunte cu M. Velici, a hotărît esirea din pasivitate și intrarea în activitatea politică, pe baza programului fixat în 1881. Dacă M. Velici dela această dată, n'a figurat nici măcar pe listele de candidare pentru dietă aceasta a făcut-o din considerații strict etice și sociale. M. Velici și-a dat seama, că nu e de ajuns să (Continuarea în pagina III-a)

Dacăubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRI.

Hotărâre și...retour!

Ziarul nostru s'a ocupat la început despre cererea unei oarecare Farkas din Timișoara, care propusese înființarea unei stațiuni pentru vânzarea petrolului derivatelor, într'unul din cele două chioscuri depe bulevardul Regina Maria (vis-a-vis cu biserica romano-catolică), arătând motivele pentru care nu poate admite această cerere. Chesonema părea tranșată, mai ales în această privință își spusese cuvântul său autorizat și comisia igienică a orașului, care într'un din ședințele sale anterioare opinia defavorabil cererii, pentru motivele sale binecunoscute pe care le împărtășim și noi. Iată însă că în urma perseverenței aceluiași Farkas, comisia igienică a orașului solicitată din nou spre a-și da avizul despre aceeași cerere, a revenit asupra primei opinii, și într'una din ședințele sale recente și-a dat consimțământul pentru înființarea amintitei stațiuni, fără a motiva de data aceasta hotărârea sa. Aceasta înseamnă că, comisia igienică s'a jenant să argumenteze contrar primelor sale proprii păreri, mulțumindu-se doar a se conforma stăruințelor ce s'au depus în această chestiune.

Vizita d-lui Gömbös la Varșovia

Pentru un ceardaș Polonia nu se ceartă cu România! — În legătură cu vizita d-lui Gömbös la Varșovia, ziarele național-democrate caută să înfrăneze speranțele revizionistilor unguri. „Curier Varszawska“ spune următoarele: „Poate cineva să și închipuie speranțele revizionistilor vor putea fi susținute într'o capitală a unei țări care mai mult decât ori care alta este interesată la menținerea statului-quo în Europa? — Care ar fi diplomatul poez care pentru un ceardaș nu și dispus să se certe cu un mai bun aliat, să producă o neîncredere generală în Polonia? — Ce interes ar avea Polonia să sprijine planurile Ungariei în Europa centrală și să susțină opera de distrugere a păcii? — D. Gömbös să știe că trebuie să și restrângă speranțele revizioniste puse în Polonia.“ Ziarul „A. B. C.“ publică următorul: „Inmormântarea la Belgrad, vizită la Varșovia“ un

Paltoane de toamnă și iarnă, cel mai frumos și bine, vopsește și curăță
Str. **KNAPP** Str.
Ep. D. Radu 10 **Brătianu 11**

Informațiuni

Societatea Anonimă de Asigurări Generale „Agronomul“ din Arad — aparținând sferei de interese a concernului mondial de asigurări „Donau“ — care societate numai de curând și-a sporit averea imobilă cumpărând clădirea „Cerbul de aur“ din Timișoara, în valoare de mai multe milioane lei, în zilele trecute a intrat în posesia edificiului situat în Oradea, Piața Unirii Nr. 12.

Cursuri de perfecționare profesională prin A. F. P. A. Asociația Funcționarilor Particulari Arădeni, continuându-și programul de activitate, organizează cursuri de perfecționare profesională — cu profesori specialiști — în domeniul contabilității și chestiunile economice juridice. Str. V. Goldiș No. 6, spre a afla detalii și a se înscrie la aceste cursuri.

Primăria aduce la cunoștința populației orașului Arad, că în zilele de 26, 27 și 28 Octombrie a. c. va avea loc în Arad Congresul Uniunii Orașelor din România. Cu această ocazie vor veni să participe la congres și să ne viziteze orașul aproximativ 200 primari și funcționari superiori ai primăriilor din întreaga țară. Intrucât numărul camerilor de hotel nu va fi suficient pentru găzduirea oaspeților, primăria face pe aceasta cale apel către populația în măsură să găzduiască pe congresiști (camera cu intrare separata, confortabile, eventual bae etc.) să binevoiască, ca până cel mai târziu Marți 23 Octombrie a. c. ora 18 să anunțe la biroul special înființat pentru încartiruire la primărie, camera 84, încăperile de cari dispun și pe cari ar dori să ni le pună la dispoziție pentru zilele de 26, 27, și eventual 28 Octombrie. Aceste camere vor fi închiriate de primărie și plătite de respectivii congresiști cu prețul de lei 80 pentru o cameră cu un pat, și lei 120 pentru o cameră cu 2 paturi pe zi. În acest preț se cuprind de luminatul, încălzitul și serviciul

național. Generația noastră, care șterge zi, cu zi, credința într'un viitor visat de străbunii și părinții noștri, căzuți martiri pe altarul cauzei naționale, ezită, să se adâncească în trecutul plin de glorie și preamărire, de jertfe și sacrificiu, pentru afirmarea conștiinței naționale. Ridicarea unui bust lui M. Velici, poate servi ca prețios material documentar „Ad homines“ pentru felul civilizat, cum stăpânirea de atunci a administrat în Ardeal, pe reprezentanții neamului românesc, căruia azi îi contestă dreptul, să stăpânească acest colț de țară chemat la o viață nouă. Generația tânără a neamului nostru, vede în M. Velici, un nou focar, care o încălzește de Duhul iubirii de neam și lege. „Glorie, ție, bătrân luptător, pentru inițiativa luată și cinste vouă chișineuanilor că i-ați urmat sfatul, dând prin aceasta neamului românesc prilejul, ca să se adâncească în trecut și să se proștearnă în fața, aceluia ce a fost Mihail Velici. Ștefan Lucaci

articul în care spune următoarele: „Polonia se află acum în tabăra apărătorilor noii Europe, iar Ungaria aparține grupului dușmanilor activi și violenți ai acestei tabere. Din această cauză ar trebui ca în cursul vizitei d-lui Gömbös la Varșovia să se vorbească cât mai puțin posibil asupra chestiunilor politice.“ Presa guvernamentală arată că în cursul acestei vizite se va semna o convenție asupra colaborării culturale dintre cele două state. Presa de opoziție spune că nu poate fi vorba de o colaborare politică între Polonia și Ungaria, împotriva unui alt stat. Un ziar de dreapta spune că guvernul polon nu va lucra împotriva opiniei publice și nu va intra în nicio combinație germano-polono-ungară, în vederea unei noi împărțiri a Europei centrale. Polonia n'are nici un interes pentru slăbire a Cehoslovaciei.

dezertări de pe frontul național al românilor ardeleni. Ceeace ne-a lăsat M. Velici și situația în care ne aflăm azi pentru purtarea sarcinilor românești, în opoziție cu situația în care Velici era să lupte, le-a definit Consiliul Național Român din Arad la 10 Decembrie 1918: În vremurile acestea de plină fărnicire națională, este mai ușor să porți pe umăr sarcina afacerilor românești decât pe vremuri, când dușmanii noștri atentau și la cele mai elementare drepturi firești ale noastre. Muncă grea a fost atunci când veteranul nostru președinte a purtat steagul, bucurându-se de deplină seninătate. Neamul românesc din aceste părți, dacă stă cu cinste și dacă înseamnă ceva în serviciul neamului, în mare parte trebuie să mulțumească memoriului lui M. Velici.“ Se cuvine, ca mașinismul preocupărilor de azi, să nu ne facă, să dăm uitării, suferințele acestui luptător și memorandist, care a suferit pentru dreptate și a luptat pentru triumful cauzei na-

Viata sportiva

Gloria-CAO

Măine se desfășoară pe terenul din Piața Areei matchul oficial dintre CAO și Gloria. Matchul se anunță a fi interesant. Gloria, care s'a refăcut moralicește după matchul cu AMETA, va fi un adversar serios pentru faimosul team CAO. Înca o ocazie de manifestare a fotbalului arădan reprezentat de gruparea românească „Gloria“. Când cineva pronunță CAO se gândește la excelentul atac al CAO ului format din 5 internaționali. Insa acestui atac nu i a rămas decât renumele, astăzi toți fiind într'o criză de formă, numai singurul „Coppek“, își păstrează vechea formă, ceeace îl menține în echipa națională. În linia de mijlocăși excelează vestitul Juhász, iar în apărare Chiroiul II „Ciuli“, deasemenea component al formației naționale. În poartă joacă Ozinczer care deasemii are un trecut glorios. Gloria cu toate că nu posedă nici un internațional, jucători cu trecut, dar viitorul echipierilor este promițător. Gloria are un Dobra, un Husztig, un Faur, un Igna etc.

care cu toate că nu sunt internaționali sunt jucători rutinați, jucători de clasă. La alcătuirea echipei naționale a fost propus și Dobra, care propunere însă din nu știu ce motive s'a revocat. Dar să știe că Dobra merită a i se încredința un post în echipa națională unde de sigur va da satisfacție. Este un mare tehnician după cum îl cunoaștem cu toții. Gloria posedă încă un cuplu masiv de fundași care credem că vor strica orice combinație a faimosului atac C. A. O. Ist. Gloria fiind reprezentantul școlii footballistice din Arad, publicul sportiv așteaptă din partea Gloriei ca să și păstreze această menire și să și confirme reputația ce o are în concertul footballului din România. Deci: înainte Gloriam... Formația Gloriei care va în frunta CAO va fi următoarea: Boșneac—Husztig, Variassi — Ökrös, Faur, Pecican, — Igna, Dobra, Barbu I, Mărienț (Fodor) și Mercea. În sarcinat cu conducerea ostilităților este d. Seliceanu (Cluj). T. Farca

Majestatea Sa Regele Carol II S'a reintors în țară

Azi-dimineață, — Sâmbătă, Majestatea Sa Regele Carol II S'a reintors dela funeraliile Regelui viteaz Alexandru I Intregitorul, intrând în țară prin punctul Jimbolia. Trenul regal trecând prin gara Arad a luat direcțiunea Sinaia. Tot înainte de-amiază s'a reintors și delegația cehoslovacă, — la fel și delegațiunea română.

Bilete cu reducere la baia Simay

Este încă în amintirea multor favorul acordat publicului de către baia Simay, cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani de existență, când pe baza bonurilor din gazete, biletele s'au vândut cu 50% reducere. Acum baia Simay, face un nou gest, acordând aceiași reducere — de 50% — tot pe baza bonurilor din gazete. Baia Simay face această reducere la toate categoriile de băi, inclusiv cele medicinale, pentru ca și populația săracă să se poată bucura de binefacerile apelor vindecătoare. Deci atragem atențiunea cititorilor asupra bonului de baie, care se află în corpul ziarului și care este valabil dela 22 până la 31 Octombrie c.

Imprumutul intern

Azi, ministerul finanțelor va da publicității prospectul imprumutului intern denumit imprumutul de inzestrare. Subscrierea va începe la 5 Noembrie și se va termina la 30 Noembrie.

Cititorii „Ecolui“, au drept la o reducere de 50% la baia Simay, dela 22 31 Oct., 1934, în schimbul acestui cupon.

Cinematograf CENTRAL

Programul de azi:
Comedia muzicală a lui Bus Fekete Lászlo
Fiicele
Excelenței Sale
renumitul film cu marile staruri Nagy Kató, Willy Fritsch, Adele Sandrock, Hansi Niese, Gustav Waldau Lizi Holzhuh
Reprezentările
a orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT (Crucea Roșie)

Programul de azi!
Astă seară,
la mine!
Jenny Jugo,
Paul Hörbiger,
Theo Lingen
Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

La orele 5, 7 1/2, 9 1/2
La orele 3 cu prețuri reduse!
Cea mai mare revistă a tuturor timpurilor
CARIOCA
Fetele dela Rio de Janeiro
Creațiune nouă de dans
CARIOCA
Dolores del Rio!
Biletele se vând de azi pentru Sâmbătă și Duminecă!
Duminecă la orele 11 1/2 a.m.
MATINEU
CARIOCA!

* D. dr. Ioan Ursu vrea să fie dictator?

— Membrii comisiei interimare nu știu nimic despre repunerea statului lui Făbián Gabor. — Ei au aflat acest lucru din reportagiile. „Ecol”-ul —

Am relatat ieri și alaltăieri — spre surprinderea generală — că bustul lui Făbián Gabor, aruncat la pământ de-o mână românească, a fost așezat din nou pe soclul care timp de 6 săptămâni a fost văduvit de el. Am acuzat întreaga comisie interimară de această faptă neromânească, de gafa făcută acum când toată lumea este pornită contra Ungariei. Am făcut aceasta pentru că, înainte — adică imediat după răsturnare — într-o ședință a comisiei interimare, s'a fost hotărât să se aducă lucrul în discuție, să se hotărască repunerea bustului și în aceeaș ședință să se decidă demontarea tuturor statuilor ungurești de pe teritoriul orașului. Am urmărit ședințele comisiei interimare, dar în nici una nu s'a mai adus chestiunea bustului. Intenționat nu s'a adus, pentru că lumea s'o uite, să nu se mai preocupe de ea. Cel care a inițiat planul acesta, a vrut să-și dea aiere de diplomația sa. A greșit însă și diplomația s'a dus dracului pentru că de noi n'a mai ținut socoteală. Aici a fost greșala. Crezând că și noi am uitat de statuie, s'a dat ordin ca ea să fie repusă. Și tocmai spre seară, când ziua face amor cu noaptea, din întunecul pivniței în care nutra metalică a lui Făbián Gabor își dormea somnul de bronz, a fost scoasă și pusă din nou în jugul conjugal al soclului pleșuv din fața bisericii luterane.

Joi am dat alarma, Făbián Gabor este din nou pe străzile Aradului. Eri — Vineri — am revenit, făcând întregul proces al acestei scandaloase afaceri făcute pe spatelul românismului. Am cerut ieri — și cerem și azi — ca bustul lui Făbián Gabor, împreună cu celelalte statui ungurești, să fie înlăturate de pe teritoriul orașului Arad, pentru că sentimentele românești ale populației nu trebuie și nu e permis să fie transformate în obiect de murdară târguială electorală.

Membrii comisiei interimare nu știu nimic

Vineri, înainte de masă n'am avut timpul fizic necesar, pentru a întreba pe membrii comisiei interimare despre acest lucru. Am făcut-o după masă și toți cei întrebați ne-au declarat:

— N'am știut nimic. Am rămas surprinși când am aflat din ziarul d-vs. că statuia lui Făbián Gabor a fost așezată din nou pe soclul din parcul de peste drum de biserică luterană. Problema urma să facă obiectul unei discuții în ședința comisiei, care urma să decidă repunerea bustului și în aceeași ședință demontarea imediată a tuturor statuilor ungurești.

— Dacă dvs. nu știți nimic de chestiunea aceasta — am întrebat — cine putea lua măsuri, da ordine ca statuia să fie repusă?

— Președintele comisiei, d. dr. Ioan Ursul...

— El poate da ordine, fără a le mai trece prin Comisia interimară?

— În calitate de organ executiv poate. Însă în chestiunea statuii lui Făbián Gabor, nu putea face acest

lucru, pentru că faptul s'a discutat de comisia interimară, care numai ea este în drept să ia măsuri. Făcându-l, — și de vreme ce bustul lui Făbián Gabor e la loc, este dovedit că l-a făcut — d. președinte rămâne descoperit față de comisia interimară, care, dacă nu aprobă — ceiace este aproape sigur — ordinul dat de d-sa, îl poate da vot de blam, obligându-l să tragă consecințele...

— Părerea dvs. în această chestiune care este? Cum ar fi trebuit procedat pentru a se da satisfacție populației românești?

La această întrebare am primit răspunsuri de mai multe feluri. Reproducem numai unul:

— Trebuia procedat, cum am spus mai sus. Adică să se hotărască repunerea bustului și'n acelaș ședință să se hotărască demontarea tuturor. Este soluția cea mai bună, mai cu seamă că acest procedeu a fost acceptat și de consilierii minoritari, dacă mai era nevoie „musai” și de consimțământul minoritarilor!

— Cu alte cuvinte, motivele date de noi ieri, că adică d. dr. Ursu a făcut ce-a făcut numai pentru a și asigura voturile minoritarilor pentru alegerile comunale, au determinat repunerea statuii?

— Probabil! — ne-au declarat consilierii interviuați — dar lucrul acesta nu-l putem afirma, nu-l putem susține precis...

Spre un dezacord între președinție și comisia interimară?

Din cele de mai sus se constată mai multe lucruri interesante:

1. D. dr. Ioan Ursu, cu dela sine putere a dat ordine într-o chestiune, în care numai

comisia interimară în plenul ei putea lua hotăriri.

2. Acest lucru a pus pe d. dr. Ioan Ursu, președinte, în dezacord cu restul comisiei interimare.

3. D. dr. Ioan Ursu, fără nici un motiv plauzabil, ci numai pentru a câștiga de partea sa voturile minoritarilor, a jignit întreaga populație românească.

4. Prin repunerea bustului ungarului Făbián Gabor, a făcut un act de curtoazie față de națiunea maghiară, într'un moment, când întreaga lume acuză statul maghiar de complicitate în atentatul dela Marsilia.

5. Toate aceste fapte, sunt antiromânești.

Ce este de făcut?

Decl. atitudinea antiromânească a d-lui dr. Ioan Ursu, este dovedită. Concluzia logică — extrasă numai din această chestiune, abstrăgând celelalte gafe — ar fi, demisia imediată a d-sale.

Cum însă știm că acest lucru nu se va produce — iarăși din diferite motive — cerem și pretindem dela d-sa și dela întreaga comisie interimară, discutarea chestiunii în prima ședință, demontarea fără condiții și fără întârziere a tuturor statuilor ungurești din Arad.

Cerem aceasta, pentru a se da o slabă satisfacție populației românești. Zicem, o slabă satisfacție, pentru că satisfacție deplină pentru aceasta și pentru toate celelalte fapte antiromânești ale d-lui dr. Ioan Ursu, d-sa nu ar putea da decât plecând din fruntea municipiului.

Cerem înlăturarea statuilor ungurești, pentru ca anonimul sau anonimul, cari au dat semnalul, să nu continue și să nu mai arunce asupra conducătorilor rușinea de a nu fi înțeles chemarea timpului... Radu Baltag

Ungaria încearcă o diversiune

— Va face un demers pentru respectarea drepturilor minorităților —

Din Budapesta se anunță: Deputatul Tibor Eckhardt, care a prezentat până acum Ungaria de două ori la Geneva, a fost primit azi de d. Gömbös, cu care a avut o conversație de o oră.

La plecare, Eckhardt a declarat ziariştilor că obiectul consfăturii a fost problemele externe de actualitate. În primul rând s'a discutat asupra unui demers al Ungariei în favoarea unei protecții mai mari a minorităților ungurești din

statele vecine.

„Ultimele evenimente din Transilvania au dovedit că un astfel de demers e necesar, spre a se înlătura toate pericolele, cari se nasc din nerespectarea drepturilor minorităților”.

Psihologia ungurească nu-rea. Se face că nici capul n'o doare de ce o să vină. Ba încă ea caută să intervină pentru anumite „deziderate” ale ei.

Bine, bine!...

Ungaria nu va fi cruțată dacă se va dovedi participarea ei la atentatul dela Marsilia

Paris. — Arestarea la Torino a lui Pavelici și Kwaternik, a căror complicitate în atentatul dela Marsilia a fost deplin dovedită, e considerată ca o împrejurare favorabilă, menită să contribuie la strângerea relațiilor între Italia și Jugoslavia.

„Echo de Paris” e de părere, că în interesul menținerii păcii, să nu se procedeze prin brutală cu Ungaria, atâta timp cât complicitatea acesteia în atentatul dela Marsilia nu e deplin dovedită.

Ziarul precizează însă, că atât onoarea Franței, cât și prietenia acesteia față de Jugoslavia, impun lămurirea de-săvârșită a împrejurărilor în care s'a produs atentatul.

Dacă violările tratatelor de pace, precum și afacerea dela Saint Gothard și aceea a falsificărilor de bancnote franceze, au fost odată trecute cu vederea, acum Ungaria nu va fi cruțată, dacă se va dovedi că a avut vre-o legătură în atentatul dela Marsilia.

Arestarea lui Pavelici, șeful emigranților croați

— Importanța arestărilor —

Roma. — La cererea autorităților judiciare franceze, poliția italiană a arestat, la Torino, pe d-rul Ante Pavelici, șeful emigranților croați și pe Eugeniu Kwaternici.

Fiind supuși unui interogatoriu, amândoi au tăgăduit orice amestec în organizarea atentatului de la Marsilia.

Pavelici și Kwaternici au fost depuși în închisoarea din Torino.

Pavelici și Kramer au fost arestați la Torino după indicațiile Siguranței Naționale franceze. Un polițist francez a plecat la Torino pentru a verifica identitatea indivizilor arestați.

În legătură cu arestările făcute la Torino se declară că ele au fost operate ieri, însă numai azi au fost comunicate marelui public.

Pavelici este croat și membru al organizației clandestine pentru separarea Croației de restul Jugoslaviei, prin forță. El este bănuit că la Lausanne a dat teroriștilor care au comis atentatul dela Marsilia pașapoarte jugoslave în locul pașapoartelor cu care veniseră până la Lausanne.

Individul Kwaternik, care a fost arestat, ar fi în realitate Kramer fost student și șef al teroriștilor dela Marsilia.

Roma. — Dr. Ante Pavelici, șeful organizației „Ustași”, arestat la Torino, are 50 de ani, a fost deputat în Jugoslavia și prin acțiunea organizației pe care o conducea, urmărea separarea Croației de Jugoslavia, prin violență. În Jugoslavia el a fost condamnat la moarte contumacie.

De când a fugit din Jugoslavia, Pavelici a fost prin Austria, Italia și Ungaria, trecând des dintr'o țară într'alta.

Kwaternik, care nu ar fi altul decât Kramer, șeful grupului terorist care a operat la Marsilia, a fost instigatorul atentatului dela Zagreb din primele luni ale anului trecut. În cursul procesului dela Zagreb s'a stabilit că el a stat mai tot timpul la sora sa, care este măritată cu un industrial german.

Marsilia. — Pe baza unor serioase mărturii, șeful Siguranței locale a stabilit că Pa-

velici, conducătorul organizației teroriste croate, a desertat în ziua de 30 Septembrie un hotel din Marsilia.

Pavelici s'a înscris în registrul de pasageri al hotelului sub numele de Pavescu, pus român, șef de birou, căile ferate române, domiciliând la București și venind dela Paris.

A doua zi, Pavelici a plecat într-o direcție necunoscută și că de poliție. El era însoțit de o femeie cam de vreo 40 ani.

Inspectorii de poliție au anchetează trecerea prin Marsilia a lui Ante Pavelici, cercetat ieri după amiază de gizelele hotelului în care a locuit acesta, cu câteva zile înainte de comiterea atentatului.

Directoarea hotelului a recunoscut fără nici o șovăire fotografia acuzatului, pe care i-a prezentat o polițist.

S'a stabilit deci în mod îndoios că șeful separatiștilor croați și al organizației teroriste „ustași” a fost la Marsilia la 30 Septembrie, cu soția sa. Teroriștii l-au întâlnit aici sau într'o localitate din împrejurimile orașului Aix en Provence ori la Avignon. Investițiile pe care le face în momentul de față brigada mobilă și Siguranța au de scop lămurirea acestui punct, socotit de o mare importanță de către anchetatori.

Insemnătatea arestărilor

Paris. — Ziarele acordă o deosebită atenție arestării lui Ante Pavelici și Kwaternici, făcând în Italia după cererea poliției franceze.

„Excelsior” constată: „Arestarea șefilor teroriștilor dela Marsilia este un gest de mare însemnătate politică, care va exercita o influență covârșitoare asupra evoluției pacifice a situației europene. Acest gest răstoarnă calculul unor cari au procurat arme și subsidii uciagașilor în speranță chimerică că moartea Regelui Alexandru ar putea schimba politica Jugoslavă. Se deschid acum perspective mai bune politice de apropiere franco-italiene și italo-jugoslave.”

„Ere Nouvelle” continuă să ceară intervenția Societății Națiunilor.

11.574

Citim în buletinul Municipiului Arad: „(Dosar 28421-1934). Se aprobă ordonanța sumei de Lei 11.574 în sarcina art. 3 al bugetului, reprezentând cheltuielile de deplasare la București a d-lui președinte dr. Ioan Ursu pe zilele de 20 — 30 Sept. a. c.”

Adică 1000 (Una mie) Lei pe zi, afară de cheltuielile „de deplasare”. Credem și noi! Așa să tot fii președinte al comisiei interimare și să te tot „deplasezi” la București!

Mai înțelegem și noi, 3 - 400 lei la zi, având în vedere că plătește hotel, masă etc., dar o mie?... E mult. Că n'o fi d-sa chiar... prefectul poliției capitalei!... Și cum pentru ce a trebuit să stea „don premar” 10 zile la București atunci? Între altele, și pentru rezolvirea chestiunii școlilor ungurești?... Cel puțin, așa se bucurau ziarele ungurești din Arad, carise vede că l-au foarte drag. (Al lor să fie!) Ce-o fi făcut ce nu, nu ne

interesează... (Dureros, nu să nu facă primarul nostru lucruri cari să ne intereseze!) destul și bine că și dacă ar veni cu aprobarea pentru începerea reparării viaductului sau a aeroportului, tot nu s'a făcea să cheltuiască o mie de lei pe zi.

Un merit, tot are însă domnul „elev de maharajah”. Că a avansat cheltuielile din bugetul d sale. Așa încât ordonanța sumei s'a făcut abia prin 15 Oct. Procente n'a cerut oare? Adică, se cuprind în sumă. Așa ne explicăm de ce suma e atât de mare...

Domnișoară, cunoscând bine lucrările de birou și mașina de scris, caută loc de dactilografă sau funcționară într'un birou. Oferte la Administrația Ziarului „Ecol”.

Folosiți bateriile „Galvani”

RĂGATUL ROMÂNIEI

MINISTERUL FINANTELOR

PROSPECT DE EMISIUNE

Imprumutul de înzestrare a țării 4 1/2 % din 1934.

Scopul imprumutului. In baza legii publicată in Monitorul Oficial No. 156 din 10 Iulie 1934 și a Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2084 din 6 Octombrie 1934, se autoriză Ministerul Finanțelor de a emite prin subscripție publică un imprumut care va fi numit „Imprumutul de înzestrare a țării” 4 1/2 % din 1934.

Acest imprumut este destinat să acopere cheltuielile pentru înviziuni absolute necesare apărării naționale, culturii naționale, agriculturii, construcției și refacerii de drumuri, precum și alte lucrări publice. Imprumutul se va emite în condițiunile următoare:

1. Obligațiuni. Titluri. Ministerul Finanțelor emite obligațiuni la purtător numite „Obligațiuni 4 1/2 %, 1934” constituind „Imprumutul de înzestrare a țării” a cărui valoare nominală va fi totalul sumelor cuprinse în obligațiunile efectiv achitate până la sfârșitul subscripțiunilor.

Obligațiunile create vor fi în valoare nominală de 1.000 lei și vor fi reprezentate prin titluri de: o obligație, 2 obligații, 5 obligații, 10 obligații și 20 obligații, adică se vor emite titluri având următoarele valori nominale: 1.000 lei, 2.000 lei, 5.000 lei, 10.000 lei și 20.000 lei.

Fiecare obligație va purta un număr de ordine, deci pe titlurile de două obligații vor figura două numere de ordine consecutive, pe titlul de 5 obligații vor figura cinci numere de ordine consecutive, etc.

2. Dobânzi. Cupoane. Obligațiunile vor fi purtătoare de o dobândă 4 1/2 %, pe an, începând de la 1 Decembrie 1934 și până la amortizarea lor. Dobânda anuală va fi plătită jumătate la 1 Iunie și jumătate la 1 Decembrie, prima plată de dobândă făcându-se la 1 Iunie 1935.

Obligațiunile vor fi prevăzute cu un număr de 40 de cupoane, pentru plățile de dobânzi necesare în primele 40 de semestre, și un talon în schimbul cărui se va da o nouă foaie de cupoane după achitarea primelor 40 de cupoane.

Cupoanele scđzute se primesc drept numerar pe valoarea lor nominală de către toate casele publice.

3. Amortizarea. Obligațiunile vor fi amortizate în cel mult 40 de ani prin trageri la sorți trimestriale, începând din anul 1935. Tragerile la sorți se vor face în zilele de 1 Februarie și 1 Mai ale fiecărui an pentru obligațiunile care vor fi rambursate la 1 Iunie următor și în zilele de 1 Aug. și 1 Nov. ale fiecărui an pentru obligațiunile care vor fi rambursate la 1 Dec. următor.

4. Rambursarea obligațiunilor. Premii mari. Prime. Obligațiunile eșite la sorți la tragerile trimestriale vor fi rambursate la scadență cu premii mari sau cu prime de rambursare.

a) Amortizarea cu premii mari. Pentru fiecare total de un miliard de lei subscriși în imprumut se vor amortiza cu premii mari, plăindu-se în anul întâiu:

1 oblig. cu	3.000.000 lei	total	3.000.000 lei
2 " " câte	1.000.000 lei	total	2.000.000 lei
4 " " "	500.000 lei	total	2.000.000 lei
4 " " "	250.000 lei	total	1.000.000 lei
46 " " "	100.000 lei	total	4.600.000 lei
57 obligații rambursate în total			12.600.000 lei

In anii următori, numărul obligațiunilor care, pentru fiecare total de un miliard lei subscriși, se rambursează cu premiile mari arătate în tabelul de mai sus, rămâne același ca în anul întâiu cu excepția că numărul obligațiunilor care se rambursează cu câte 100.000 lei se micșorează cu câte o obligație din an în an.

Pentru fracțiunea de miliard ce va fi cuprinsă în valoarea nominală totală subscrișă se va adăuga pentru premiile mari anuale o sumă proporțională cu acea fracțiune.

Distribuția premiilor mari anuale se va face la cele 4 trageri din anul respectiv în părți pe cât se poate egale.

Imediat după închiderea subscripției, cunoscându-se valoarea nominală a imprumutului, se va arăta cu precizie distribuția premiilor mari acordate la fiecare tragere trimestrială.

b) Amortizarea cu prime. Celelalte obligațiuni eșite la sorți și cari nu au ieșit la tragere cu premii se vor achita cu o primă de 200 lei peste valoarea nominală de 1.000 lei. Prin urmare, titlurile de 1000 lei vor fi rambursate cu 1.200 lei, cele de 2000 lei cu 2.400 lei, cele de 5000 lei cu 6000 lei, cele de 10.000 lei cu 12.000 lei, cele de 20.000 lei vor fi rambursate cu 24.000 lei.

Obligațiunile eșite la sorți se primesc, din ziua scadenței la plată, drept numerar pe valoarea lor de rambursare, de către toate casele publice.

5. Tabel de amortisment. Numărul obligațiunilor ce se vor amortiza în fiecare semestru va fi arătat într'un tabel de amortisment tipărit pe fiecare titlu. Acest tabel va fi alcătuit pe baza unei simetrii constante, care ar amortiza întreg imprumutul prin trageri la sorți în 20 de semestre, cu o dobândă de 2 1/2 % pe semestru, plata obligațiunilor făcându-se pe valoarea lor nominală. (Această simetrie-lite constantă va fi mărită cu suplimentul necesar acoperirii primei de 20%, și a premiilor mari).

6. Efectuarea tragerilor la sorți. Tragerile trimestriale se vor face fără deosebire asupra titlurilor de câte o obligație grupate în serii de 20, asupra titlurilor de 2 obligații grupate în serii de 10, asupra titlurilor de 5 obligații grupate în serii de câte 4 asupra titlurilor de câte 10 obligații grupate în serii de câte 2 și asupra titlurilor de câte 20 de obligații considerate câte un an.

Ministrul Finanțelor, VICTOR SLĂVESCU

Numărul obligațiunilor trase la sorți în fiecare trimestru va fi jumătate din numărul obligațiunilor arătate în tabelul de amortisment că trebuie rambursate în semestrul respectiv, ținându-se seamă că obligațiunile sunt trase la sorți în grupe de câte 20. În tragerile pentru amortizarea cu premii mari, fiecare posesor de titluri participă cu atâtea numere câte obligațiuni are; prin urmare, posesorul unui titlu de obligație participă cu un număr, posesorul unui titlu de 20 obligații participă cu 20 de numere.

7. Incetarea dobânzilor. Obligațiunile eșite la sorți nu vor mai produce dobânzi dela data când suma cu cari sunt rambursate devine exigibilă. Obligațiunile prezentate la rambursare trebuie să cuprindă toate cupoanele cu scadențele următoare datei când amortismentul devine exigibil.

Valoarea nominală a cupoanelor lipsă va fi scăzută din suma de rambursare.

8. Scutirea de impozite și taxe. Plata dobânzilor și a sumelor cu cari se amortizează obligațiunile va fi făcută purtătorului cupoanelor sau obligațiunilor fără nici un fel de reducere, adică aceste plăți sunt scutite de orice fel de impozit (elementar și supra colă) și de orice fel de taxe sau drepturi de orice natură prezente sau viitoare percepute sau impuse de Stat.

Deaseemenea, obligațiunile vor fi scutite de impozitul pe succesiuni și de impozitele pe actele dotale și cele de donațiuni.

9. Stabilitatea leului. Plata dobânzilor și amortizărilor se va face în lei, așa cum sunt definiți prin legea monetară din 7 Februarie 1929, adică 1 leu corespunzând cu valoarea legală de azi a unei cantități de 10 miligrame au cu titlu 0,900.

10. Lombardare. Garanții. Cauțiuni. Titlurile acestui imprumut vor fi primite spre lombardare de către Banca Națională a României, Casa de Depuneri și Casa Națională de Economii și Cecuri postale.

Ele vor fi primite pe valoarea lor nominală în toate cazurile când legea sau regulamentul obligă la depunerea de garanții sau cauțiuni.

11. Prescripțiuni de plată. În cazul când plata vreunui cupon nu va fi cerută în timp de 5 ani dela scadența sa, sau amortizarea vreunei obligațiuni nu va fi reclamată într'un interval de 10 ani dela data scadenței sale, posesorul cuponului sau obligațiunii, pierde dreptul la sumele ce i s'ar fi cuvenit, acestea rămânând în folosul Statului.

12. Subscripțiuni. Prețul de emisiune. Subscripțiunile la acest imprumut se vor face între 5 și 33 Noembrie 1934, Ministerul Finanțelor rezervându-și dreptul să le închidă și mai înainte.

Prețul de emisiune al unei obligațiuni de 1.000 lei este de 880 lei și se plătește odată cu subscrierea.

13. Plăți cu titluri de rentă. Se admite ca o parte din suma de plată, care să nu depășească 20% din valoarea nominală subscrișă, să se facă cu titluri din rentele de mai jos, socotite pe cursul arătat în dreptul fiecăruia.

RENDA		CURSUL		RENDA		CURSUL	
1	4%	1889 Internă	75%	11	4%	1908	60%
2	4%	1889 Externă	75%	12	4%	1910 Internă	55%
3	4%	1891	75%	13	4%	1910 Externă	55%
4	4%	1894 Externă	65%	14	4 1/2%	1913	55%
5	5%	1894 Internă	70%	15	5%	1916 Imprum. naț.	55%
6	4%	1896	60%	16	5%	1919 " uzinilor	55%
7	4%	1898	45%	17	5%	1920 " refacerii	55%
8	5%	1903	60%	18	5%	1920 Deblocată	50%
9	4%	1905 A. B.	55%	19	5%	1922 Renta de expr. amort.	50%
10	4%	1005 Convertită	55%	20	5%	1933 " „ perpetua	50%

Obligațiunea de 1000 lei se poate plăti deci cu 680 lei în numerar și 200 lei în titluri de rentă.

Dacă valoarea titlurilor prezentate în plată depășește 20 la sută din valoarea nominală totală subscrișă, plusul rămâne în folosul Statului; dacă este mai mică de 20 la sută, diferența se completează cu numerar.

Titlurile primite în plată trebuie să aibă toate cupoanele cu scadențele ulterioare datei de 1 Decembrie 1934.

14. Ghișuri de subscripție. Subscripțiile și vărsămintele se vor face la Banca Națională a României și Sucursalele ei, la Casa Națională de Economie și Cecuri postale, la Birourile oficiilor postale, la toate Casele publice și la Băncile ce vor fi arătate la timp.

Ghișurile de subscripție vor pune la dispoziția subscriitorilor formularele necesare. Pentru sumele vărsate se va elibera o chitanță de primire, la nevoie, poate fi trecută de titularul ei pe numele altei persoane, prin simpla mențiune în scris, pe acea chitanță, a transmisiunii posesiunii.

15. Liberarea titlurilor. Titlurile definitive cuvenite subscriitorilor vor fi eliberate în schimbul chitanțelor de vărsăminte prin ghișurile unde s'au făcut subscripțiile.

București, 20 Octombrie 1934

Condamnatul dela Camera de muncă din Timișoara

— Disprețul se cuvine prefectului dr. Dim. Nistor —

Numirea condamnatului Constantin Rabinovici în comisia interimară a Camerei de muncă din Timișoara a provocat indignarea unanimă a celor ce cunosc trecutul copilului din flori al trădătorului de rușinoasă memorie Burdea Szilárd dela Caransebeș.

Noi am arătat, mai demult, că actualul proprietar al tipografiei „Atheneu” și al fișicii „Urina Română” din Timișoara este și un client frecvent al diverselor parchete din țară și are și o condamnare infamantă de

finitivă. Mulți au crezut că exagerăm. Acești naivi nu voiau să admită că cinstea și obrazul nu mai are nici un preț în viața publică. Ce Dumnezeu! — spuneau ei — o numire la o instituție de importanță a Camerei de muncă se face cu recomandarea cuiva: e posibil ca cel ce face recomandarea să nu se intereseze de antecedentele celui propus pentru numire? Pentru naivii care au raționat în felul acesta, lăsdăm să urmeze documentul de mai jos:

la Casație, și, la 17 Ianuarie 1931, decizia prin care s'a confirmat luna de zile închisoare corecțională.

Când i se vorbește de această condamnare definitivă, Costică al trădătorului obișnuște să spună:

— Da... dar nu-l adevărat... întreabă pe oricine dacă am fost eu la puscărie...

E drept: Costică al trădătorului n'a executat pedeapsa aceasta, pentru că a avut noroc într'un decret de grațiere...

Numai proștii nu știu, însă, că, spre deosebire de amnistie, grațierea nu șterge fapta și pedeapsa. Cel grațiat rămâne cu pata condamnării.

Costică al trădătorului a rămas și el cu această pată a condamnării definitive.

N'a știut prefectul dr. Nistor?...!

Am arătat ieri — și vom săruși mereu asupra acestui lucru — că bastardul trădătorului Burdea Szilárd, Rabinovici dija Costică, ar fi fost numit la Camera de muncă în urma recomandății prefectului dr. Dim. Nistor.

Azi putem afirma: cu certitudine acest lucru: la Ministerul muncii se poate vedea telegrama prin care prefectul chel și răspovitor al județului Timiș-Torontal a recomandat numirea condamnatului Rabinovici în comisia interimară a Camerei de muncă.

Dacă-i dă mâna năucului din capul județului să dezmințe acest lucru — să încerce... Până atunci, el rămâne protectorul analfabetului bastard al trădătorului dela Caransebeș, și lui i se cuvine, pentru această protecție nesocotită, disprețul opiniei publice, de care vorbeam în articolul nostru de ieri.

P. S. Vor mai urma câteva amănunte în legătură cu imprimățile executate în tipografia bastardului condamnat: de unde va reesi că protecția acordată condamnatului, n'ar fi chiar atât de dezințesată. Și vor mai urma oarecari clișee fotografice, ca să se vadă dulcea tandreță dintre prefectul răspovitor și condamnatul analfabet, și ca să se vadă cine n'are cinste și obraz.

In jurul anchetei dela vama Jimbolia

Căpitan sau plutonier?

— O aventură a șefului de vamă, cu Cercul recrutare și cu organele polițienești —

Continuăm cu isprăvile d-lui Eugen Volrap, șeful de vamă dela Jimbolia, care a reclamat organele polițienești de acolo pentru abateri dela îndatorire imaginare — și a avut neplăcerea ca ancheta ordonată să se îndrepte împotriva lui și a subalternilor lui.

D. șef de vamă Eugen Volrap e un om căruia-i plac foarte mult titlurile și galonetele.

Eugen Volrap, licențiat în drept, căpitan în rezervă, — așa se recomandă șeful de vamă, oricui, prin cărciumile dela Jimbolia.

Până într'o bună zi... Când Cercul de recrutare din Cernăuți a trimis, o adresă, prin poliția Jimbolia, privitoare la un d. plutonier Eugen Volrap, prin care-l înștiința pe acest plutonier de situația lui în caz de mobilizare.

Șeful de vamă Eugen Volrap primește adresa, se uită la ea, o 'ntoarce pe față și pe dos — și-i spune comisarului care i-o aduce:

— E 'n regulă... se referă la mine... însă n'o primesc, pentru că e greșit adresată: eu sunt căpitan în rezervă, nu plutonier.

S'a făcut un proces verbal despre refuzul lui Eugen Volrap de a primi adresa, cu

motivarea de mai sus. Eugen Volrap a iscălit și el acest proces verbal. Și procesul verbal a fost înaintat Cercul lui de recrutare Cernăuți împreună cu adresa pe care Eugen Volrap a refuzat să primească. Iar dela Cercul de recrutare din Cernăuți a venit o nouă adresă, concepută cam astfel:

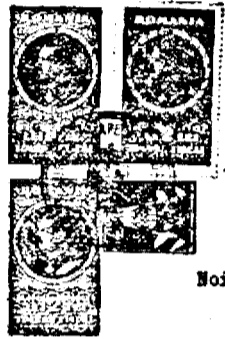
„Veți pune în vedere plutonierului Eugen Volrap să primească imediat adresa i s'a expedit, căci în caz contrar va fi deferit Consiliului de război. În armata română, Eugen Volrap nu are decât rang de plutonier. etc. etc.

Șeful de vamă dela Jimbolia a dat din colț în colț, făcut de câteva ori mutră acută, dar — ce naiba era să facă? — a primit adresa. Advertistimentul era atât de drastic!

De atunci, toată lumea știe în Jimbolia că Eugen Volrap nu are rangul de căpitan în armată, pe care și-l aroga cu impertinență, ci e un simplu plutonier.

Nu-i rușine să fii plutonier, dar e rușine să se afle acest lucru după ce te-ai lăudat că ești... căpitan.

Se va vede însă dacă Eugen Volrap are la activul său și alte isprăvi — mult mai grave.

România
Grafa Curții de Apel Timișoara

Secțiunea II-a

CERTIFICAT

No. P. II. 998/28.1929

Noi, Grefierul Curții de Apel Timișoara secțiunea II-a.

Certificăm:

Că prin sentința acestei Curți cu No. P. II. 998/24.1929 din 7 Iulie 1930, confirmată prin deciziunea Inaltei Curți de Casație și Justiție cu No. 381 din 17 Ianuarie 1931, numitul CONSTANTIN RABINOVICI, domiciliat în Timișoara, a rămas definitiv condamnat la 1 (una) lună de zile închisoare corecțională, pentru delictele de abuz de putere în funcțiune, prevăzute și pedite de art. 475 și 477 cod. penal ardelean.

Drept care m eliberat acest certificat, pe baza cererii ce s'a făcut de d-l George Luca ziarist domiciliat în Timișoara.

La o parte deci cu orice iluzie: noul membru al Comisiei interimare a Camerei de muncă din Timișoara este identic cu Constantin Rabinovici din facsimilul de mai sus, definitiv condamnat la 1 (una) lună de zile închisoare corecțională, pentru delictele de abuz de putere în funcțiune, prevăzute și pedite de art. 475 și 477 cod penal ardelean. Condamnarea, dată printr'o sentință a Curții de Apel din Timișoara, a fost confirmată printr'o decizie a Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Pentru ce a fost condamnat?

Nu ne ocupăm, deocamdată, de alte procese penale ale imundului personaj, pendinte la diverse alte instanțe, pentru fals și acte private,

excrocherii, bății și alte isprăvi, care au speriat lumea.

Ne oprim, pentru moment, la condamnarea certificată prin actul de mai sus.

Rabinovici, copil de trădător și încă din flori, care dija a fost botezat Costică, spre a l se ascunde originea semi-jidovească, a fost cândva funcționar al poliției Reșița. Prin anul 1926 — spun actele din dosarul specificat în certificatul de mai sus — Costică al trădătorului, care n'a învățat prea multă carte, dar a moștenit prin atavism instincte de pungaș, a estorcat dela un locuitor din Reșița suma de lei 50.000, iar dela un alt locuitor, din aceeași localitate, suma de lei 10.000.

De aici cercetări la parchet, proces la tribunalul din Oravița, la Curtea de Apel,

Rezerve motivate

După consfătuirea de azi dela Belgrad, unele gazete ungurești scriu că „ziariștilor li s'a citit hotărîrea adusă și că apoi un altul, a confirmat”.

Nu se spune însă cam ce cuprindea acea hotărîre. Pentru ce oare? Nu cumva consfătuirea n'a adus nici o atenueare în situația Ungariei?

Se mai scrie apoi că Jugoslavia nu va cere socoteală nici unei țări despre asasinarea Regelui Alexandru pentru că „nici o țară nu ar fi fost atât de mârșavă încât să pună la cale sau măcar să protejeze un atentat atât de odios”.

Hm! Se va vedea!

Nouă tare ni e teamă că s'ar fi găsit o anumită țară care să și pună la cale și să pro-

tejeze un atentat cât de murdar. Cunoaștem prea bine aceea țară. Și — vorbim principal — chiar de n'ar fi avut, aceea țară, nici un amestec în tragedia dela Marsilia, tot nu pot spune cei ce-o cunosc, că n'ar fi capabili de fapte cât de urite.

Falsificarea banilor altei țări este oare o faptă de copil imaculat? Dar risipirea de spioni și mai ales spioane, prin toate țările, este oare o faptă de curate intenții.

Sau oare „Janka Pusztá” este o organizație pentru instruirea vânătorilor de iepuri, cu revolverul, și tot așa și păpușile de zdrențe ale lui Barthou și-apoi cea a regelui Ale-

xandru în care se exersau să împuște copilașii instruiți de îngerașii noștri de ofițerași? Frumoașă „grădină de copii”!

Suspendarea lui „Magyarság”

Unul din cele mai obraznice ziare ungurești este fără indoială, „Magyarság”. Din cauză că a scris în contra Jugoslaviei, acum în aceste momente de încordare, a fost suspendat pe timp de patru zile.

Foarte puțin! Trebuia oprit, cel puțin, până la lămurirea definitivă a situației, pentru a evita noi neobrazări.

Dela Bursa timișoreană

Noua însărcinare a d-lui Vasile Catina

Se știe că d. Vasile Catina, mare comerciant din Timișoara, a demisionat mai demult din însărcinarea de delegat al ministerului de industrie și comerț pe lângă Camera de industrie și comerț din Capitala Banatului. Demisia aceasta s'a produs — după cum am arătat la timpul său — din cauză că d. Vasile Catina n'a voit să aibă răspunderea mai multor acte de iresponsabil, pe care le săvârșia — și le săvârșește și astăzi — secretarul general provizor al acestei instituțiuni, faimosul Iancu Con-

ciatu, „țiganul dela Bozovici”.

Ministerul de industrie și comerț a dat acum o nouă însărcinare d-lui Vasile Catina, numindu-l delegat al său pe lângă Bursa de mărfuri din Timișoara. În felul acesta s'a dat o satisfacție d-lui Vasile Catina, iar ministerul și-a asigurat la Bursa din Timișoara colaborarea unuia dintre cei mai de văză comercianți români din Banat, un self made man în cea mai frumoasă accepțiune a acestei noțiuni.

Unclirile contra lui Barthou

Este interesant de văzut, cum a ajuns să fie asasinat fostul ministru de externe al Franței: Louis Barthou.

Lumea românească își amintește foarte bine, că după vizita pe care a făcut-o României acest ilustru om politic și după declarațiile atât de categorice pe cari le-a făcut împotriva revizionismului, în Ungaria s'au făcut numeroase manifestațiuni împotriva lui Barthou. Când ministrul de externe al Franței s'a înapoiat la Paris, a fost nevoie, scria chiar presa maghiară, ca la Budapesta vagonul lui să fie păzit de jandarmi.

În același timp studențimea din capitala Ungariei a făcut o mare manifestațiune împotriva lui Barthou, făcând o păpușă pe care reprezenta în ochii ei pe ministrul de externe francez, dându-i foc în piața Libertății (Szabadságtér).

Insuși Barthou știa că a

fost executat „în efigie”, fapt pentru care a refuzat să stea de vorbă cu reprezentanții presei maghiare.

Iată de ce a trebuit să moară și Louis Barthou și iată cum firele asasinării lui prin Ianka-Pusztá duc la Budapesta! Barthou trebuia să moară pentru că s'a pronunțat împotriva revizionismului maghiar.

Iată lucruri, cari trebuie cunoscute de presa și de opinia publică franceză!

Regele Boris n'a fost la Belgrad

Sofia. — Suveranul Bulgariei, contrar știrilor lansate, n'a participat ieri la funerarile dela Belgrad. Regele Boris a fost prezent la catedrala Sf. Alexandru din Sofia, unde a asistat la un serviciu divin pentru Regele Alexandru.